

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

raadsnummer 2022 71
collegevergadering d.d. N.v.t.
raadsvergadering 30 november 2022
programma Centrumstad Venlo
portefeuillehouder E. Boom

ons kenmerk 1903919
team RBRGRF
steller Debbie Steens
telefoonnummer 0638686769
e-mail d.steens@venlo.nl
datum 7 oktober 2022
bijlage(n) 2
datum verzonden

Onderwerp

Rekenkameronderzoek aanpak winkelleegstand binnenstad Venlo.

Advies

Vaststelling van de conclusies van het onderzoek aanpak winkelleegstand binnenstad Venlo en in te stemmen met de volgende zeven aanbevelingen:

1. Expliciteer in de komende detailhandelsvisie in samenspraak met de stakeholders welk type binnenstad Venlo wil zijn, op welke doelgroepen ze zich daarmee richt en hoe eventuele 'schuurpunten' daarbij beheersbaar blijven. Besteed in de voorbereiding en de raadsbehandeling expliciet aandacht aan (kans en omvang van) het risico van de 'Duitse afhankelijkheid'.
2. Evalueer de resultaten van het transformatiefonds tot nu toe. Moet het overal inzetbaar zijn, of kan het gerichter? Stuur daarbij dus meer op het beoogde resultaat. Mogelijk dat een transitie- of transformatiecoach hierbij behulpzaam kan zijn.
3. Overweeg een systematischer inzet van het instrument "matchmaking" (bijeenvbrengen vraag en aanbod) onder andere ten behoeve van de nieuwe gebiedsprofielen. De wijze waarop dit instrument in Blerick en Tegelen wordt ingezet, kan hierbij mogelijk als inspiratie dienen.
4. Zorg voor een duidelijke en gedragen binnenstadsorganisatie. Zie de binnenstad hierbij als bedrijf dat om goed bestuur vraagt en waarin de verschillende afdelingen en functies(stakeholders) een eigen, duidelijk omschreven rol vervullen. Het is essentieel dat de verschillende bedrijfsonderdelen (stakeholders) zien dat zij hierin een verantwoordelijkheid hebben. Overigens is de organisatiestructuur ook een thema waarin bij de uitwerking van het Plan Binnenstad 2030 wordt voorzien.
5. Wees duidelijk over de rol die de gemeente voor zichzelf voor ogen heeft en over de plek die ze daarmee inneemt binnen de beoogde binnenstad organisatie. De keuze voor instrumenten en de inzet van middelen moeten passen bij deze rol.
6. Wees als gemeentebestuur richting raad duidelijk over hoe beleid, (actie-)plannen,

instrumenten en middelen samenhangen. Geef een onderbouwing voor inzet van instrumenten en middelen. Ook de rolneming is een onderwerp om met de raad te bespreken.

7. Vraag Venlo Partners om de Thermometer Binnenstad aan te bieden aan de raad. Uitleg over de definitie van leegstand en de afbakening van het gebied waarover wordt gerapporteerd is daarbij belangrijk.

Aanleiding

De rekenkamer Venlo heeft onderzoek gedaan naar de aanpak van leegstand in het centrum van Venlo. Aanleiding voor het onderzoek was onder meer de zorgelijke verwachting dat de coronacrisis negatieve effecten zou hebben op de leegstand in binnensteden en het - mede op grond daarvan - in september 2021 gepresenteerde Plan Binnenstad Venlo 2030.

Doel van het onderzoek was om te vast te stellen of de gemeente de bestrijding van leegstand goed aanpakt. De hoofdvraag van het onderzoek luidt: Welke rol kiest de gemeente Venlo - en welke instrumenten gebruikt de gemeente - om leegstand in het centrum van Venlo te voorkomen en aan te pakken? En wat zijn hiervan de effecten? Naast deze hoofdvraag zijn er deelvragen over de omvang van de leegstand, de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gemeente, de beleidskaders, de uitvoering en de samenwerking met stakeholders, doelbereiking en informatievoorziening aan de raad.

Beoogd effect

De rekenkamer wil met dit rapport inzicht bieden in de aanpak van de winkelleegstand in de Venlose binnenstad. De gemeente kan niet in haar eentje de leegstand bestrijden, dat moet in nauwe samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren. Met dit rapport wil de rekenkamer de raad laten zien welke rol en welke instrumenten de gemeente daarbij kiest, en wat daarvan de effecten zijn. De raad kan de inzichten gebruiken in zijn controlerende en kaderstellende rol.

Optimisme overheerst, maar er zijn aandachtspunten

Gemeente en stakeholders zien de toekomst van de binnenstad en de leegstand eerder rooskleurig dan somber in. Dat geeft ook de energie om eraan te werken. Maar er zijn wel aandachtspunten. Het centrum draait in economisch opzicht nog niet op het niveau van

voor corona. En de afbouw van de coronasteun en het kwakkelende consumentenvertrouwen hebben mogelijk een negatief effect op het functioneren van de binnenstad.

Aanpak leegstand eerder reactief dan preventief

De afgelopen 10 jaar (Visie Stedelijk centrum, 2012) voerde de gemeente beleid om de kwaliteit van het centrum te vergroten. De reductie van leegstand is in die periode regelmatig een beleidsdoel geweest. Ook in relatie tot maatschappelijke effecten die dat tot gevolg hebben: verbeteren kwaliteit van de openbare ruimte, voorkomen van verloedering en realisatie van een aantrekkelijk en toekomstbestendig centrum.

Huidig instrumentarium voldoet nu maar biedt minder soelaas bij komende uitdagingen

De gemeente zet vooral het transformatiefonds in om leegstand direct of indirect aan te pakken. De keuzes van de gemeente voor instrumenten lijken niet optimaal aan te sluiten bij de beoogde (inhoudelijke) koers van de binnenstad en de rol die de verschillende functies, stakeholders en locaties daarin vervullen. Als keuzes vanuit deze bredere context worden gemaakt, kan de gemeente meer focussen, andere (steviger) instrumenten inzetten of het huidige instrumentarium meer doelgericht inzetten. Dat zal bij de zuidelijke binnenstad en Lomstraat/Vleesstraat ook nodig zijn, verwacht de rekenkamer op basis van dit onderzoek.

Samenwerking met en tussen stakeholders kan beter

Hoewel met het Plan Binnenstad 2030 in 2021 nadrukkelijk de samenwerking met vastgoedeigenaren en ondernemers werd gezocht, is er ruimte voor verbetering. Zo vinden de ondernemers en vastgoedeigenaren dat de (formele) organisatie van de samenwerking beter kan, bijvoorbeeld door hen formeel te betrekken bij het aansturen van het centrummanagement. Vanuit de gemeente is de wens dat de stakeholders het algemeen belang in het oog houden.

Rol gemeente is niet duidelijk

De inzet van de instrumenten en de middelen door de gemeente lijkt niet gebaseerd op een bewust gekozen eenduidige rol voor de gemeente in de binnenstad. Stakeholders vragen -al dan niet terecht- om een (nog) actievere regierol van de gemeente of om middelen om zelf de regie te kunnen nemen.

Informatievoorziening aan de raad compleet maar gefragmenteerd

De raad wordt van de juiste informatie voorzien, maar de informatie is weinig gestructureerd. Informatie over de door de gemeente gekozen rol en een financieel overzicht van de inspanningen worden enigszins impliciet gemeld. De raad ontving recentelijk de meest actuele leegstandscijfers in een update van Meetbaar Venlo, die deels al eerder beschikbaar waren in de Thermometer Binnenstad van Venlo Partners. De rekenkamer stelt verder vast dat de raad zich niet actief bezighoudt met kaderstelling en controle op dit dossier

Aanbevelingen

De rekenkamer doet op basis van het onderzoek de zeven reeds eerder opgesomde aanbevelingen.

Wat ligt voor?

De raad wordt gevraagd om de conclusies vast te stellen en in te stemmen met deze aanbevelingen en om toe te zien op de uitvoering van deze aanbevelingen. Ook wordt de gemeenteraad gevraagd hier zelf actief mee aan de slag te gaan.

Kanttelingen

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

Het rapport wordt openbaar op de dag dat het in een themabijeenkomst van de raad wordt toegelicht. Voorafgaand aan de themabijeenkomst vindt een perspresentatie plaats samen met de portefeuillehouder. Het rapport wordt op de webpagina van de rekenkamer gepubliceerd.

Agenderen Presidium

Op verzoek van de rekenkamer wordt het voorstel nu behandeld in de gemeenteraad.

Vervolgprocedure raad

De aanbevelingen in het rapport zijn gericht aan het college. De raad wordt voorgesteld om met de aanbevelingen in te stemmen en er vervolgens op toe te zien dat deze tijdig worden uitgevoerd.

De rekenkamer van Venlo
de secretaris

de voorzitter

Debbie Steens

Klaartje Peters

Bijlagen

1. Bestuurlijk rapport aanpak winkelleegstand binnenstad Venlo ..
2. Bevindingenrapport aanpak winkelleegstand binnenstad Venlo ..

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Rekenkameronderzoek aanpak
winkelleegstand binnenstad Venlo
raadsnummer 2022 71
raadsvergadering d.d. 30 november 2022

team RBRGRF
steller D. Steens
doorkiesnummer 06-38686769
e-mail d.steens@venlo.nl
datum

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van de rekenkamer van 15 september 2022, registratienummer 1903919;

besluit:

1. Expliciteer in de komende detailhandelsvisie in samenspraak met de stakeholders welk type binnenstad Venlo wil zijn, op welke doelgroepen ze zich daarmee richt en hoe eventuele 'schuurpunten' daarbij beheersbaar blijven. Besteed in de voorbereiding en de raadsbehandeling expliciet aandacht aan (kans en omvang van) het risico van de 'Duitse afhankelijkheid'.
2. Evalueer de resultaten van het transformatiefonds tot nu toe. Moet het overal inzetbaar zijn, of kan het gerichter? Stuur daarbij dus meer op het beoogde resultaat. Mogelijk dat een transitie- of transformatiecoach hierbij behulpzaam kan zijn.
3. Overweeg een systematischer inzet van het instrument "matchmaking" (bijenbrengen vraag en aanbod) onder andere ten behoeve van de nieuwe gebiedsprofielen. De wijze waarop dit instrument in Blerick en Tegelen wordt ingezet, kan hierbij mogelijk als inspiratie dienen.
4. Zorg voor een duidelijke en gedragen binnenstad organisatie. Zie de binnenstad hierbij als bedrijf dat om goed bestuur vraagt en waarin de verschillende afdelingen en functies(stakeholders) een eigen, duidelijk omschreven rol vervullen. Het is essentieel dat de verschillende bedrijfsonderdelen (stakeholders) zien dat zij hierin een verantwoordelijkheid hebben. Overigens is de organisatiestructuur ook een thema waarin bij de uitwerking van het Plan Binnenstad 2030 wordt voorzien.
5. Wees duidelijk over de rol die de gemeente voor zichzelf voor ogen heeft en over de plek die ze daarmee inneemt binnen de beoogde binnenstad organisatie. De keuze voor instrumenten en de inzet van middelen moeten passen bij deze rol.
6. Wees als gemeentebestuur richting raad duidelijk over hoe beleid, (actie-)plannen, instrumenten en middelen samenhangen. Geef een onderbouwing voor inzet van instrumenten en middelen. Ook de rolneming is een onderwerp om met de raad te bespreken.

7. Vraag Venlo Partners om de Thermometer Binnenstad aan te bieden aan de raad. Uitleg over de definitie van leegstand en de afbakening van het gebied waarover wordt gerapporteerd is daarbij belangrijk.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 november 2022.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten